

SENTÈNCIA DE 23 DE SETEMBRE DE 2004

Càrrega de la prova.- Valoració de la prova

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Antoni BRUGUERA MANTÉ i M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La mercantil ENGUIXATS UNIVERSALS, S.L. va formular demanda, en data 21-1-200, envers la mercantil CONSTRUCCIONS LA POSA, S.L., segons la qual sol·licitava la condemna d'aquesta darrera al pagament de la quantitat de 1.167.930 Ptes, amb més els interessos legals a comptar de la data de contesta a la demanda i amb imposició de les costes processals.

La representació processal de la part defenent va oposar-se a la demanda i va formular demanda reconvençional de data 11-2-2000, en virtut de la que demanava la condemna a la part agent de 425.700 Ptes, amb més els interessos legals des de la contesta a la demanda i amb imposició de les costes processals.

II.- L'Honorable Batlle, constituït en Tribunal unipersonal, va dictar sentència, de data 16-2-2004, essent la seva part decisòria la que segueix: "DECIDEIX: Que ha de desestimar i desestima la demanda interposada per la societat ENGUIXATS UNIVERSALS, S.L. contra la societat CONSTRUCCIONS LA POSA, S.L., i ha d'estimar i estima la demanda reconvençional formulada per aquesta darrera contra la primera, condemnant a ENGUIXATS UNIVERSALS, S.L. a pagar a CONSTRUCCIONS LA POSA,S.L. la quantitat de 2.558,50 Euros, més els interessos legals meritats a comptar des del dia 10 de març del 2000 i fins el dia del total pagament del deute, i a pagar la totalitat de les costes judicials del procediment, inclosos honoraris d'advocat i procurador, a acreditar en període d'execució de sentència".

III.- Contra l'esmentada sentència la representació processal de la mercantil ENGUIXATS UNIVERSALS, S.L. ha interposat recurs d'apel·lació i, en aquest sentit, segons escrit de conclusions, de data 17-5-

2004, va sol·licitar que es procedís a revocar la sentència dictada amb fonament en els arguments continguts en el referit escrit.

Per el contrari, la part apel·lada va presentar llur escrit de contesta a les conclusions, de data 4-6-2004, on demanava la desestimació del recurs i la confirmació de la sentència dictada, amb imposició de les costes processals a la part recurrent.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- El recurs formulat per la part agent es fonamenta en els següents motius o greuges d'apel·lació. Raona, en primer terme, que l'apreciació de la prova practicada és errònia, atès que si bé el guix es va desprendre d'algunes parets, això no esdevé imputable a la part agent, com així resulta de l'acta d'inspecció ocular, la qual es va dur a terme en presència d'un guixaire, Sr. S.V., que va afirmar que la casa estava ben enguixada. Així mateix, el certificat emès per l'Arquitecte Sr. P.S. esdevé un informe de part, a la vegada que cal tenir en compte que s'ha impedit l'accés de la part agent a l'obra realitzada. Per tant, entén que s'hauran d'abonar els imports de 1.510 € per la lletra retornada impagada i els de refecció del guix, fets a la sotacoberta, i repassos que importen 708,23 € i 2.253,49 €. En segon terme, impugna també la desestimació de les pretensions de cobrament de les obres de Coll d'Ordino i Prats de Canillo, tota vegada que considera que de la pericial del Sr. T. no es pot derivar que no existeix cap deute a favor de l'agent, ni del fet que els albarans no estiguin signats, atès que altres treballs reflectits en albarans no pagats s'han abonat sense discussió, i hagués estat fàcil aportar els justificants de pagament per part de la defenent. Per últim, i com a conseqüència del que s'ha afirmat, entén que no s'ha provat la inadequada realització del guix i s'escau refusar la demanda reconvençional, afegint en aquest sentit la unilateral confecció de la factura de refecció del guix per part de la defenent.

II.- La resolució d'aquest recurs exigeix, en ares de la claredat expositiva, del deure de congruència i de motivació de les sentències (art. 10 i 86 C.A.) examinar separadament els esmentats motius d'apel·lació i, per tant, procedir a la revisió de l'apreciació i valoració de la prova efectuada a la instància.

Quant al primer dels motius o greuges d'apel·lació, s'ha de posar en relleu que acreditada la realització dels treballs de guix, correspon a la part defenent la prova de la inadequada confecció dels mateixos. Des d'aquesta perspectiva, si s'examina la prova practicada, resulta que de l'acta d'inspecció ocular, de data 22-10-1999, s'extreu que les parets de la planta baixa que estaven enguixades han estat repicades i que el sostre ha estat repassat, manifestant el Sr. Solé, com a guixaire que el guix està posat de forma correcte. Però aquesta afirmació s'efectua en relació al guix ja repassat del sostre de la planta baixa i respecte un quartet ja enguixat i repassat de la planta baixa. Quant a la resta de la casa, el despatx s'admet que està ben efectuat, al sostre s'observa que ja ha estat repassat, les finestres han estat fetes pels paletes i les demés estances ja estan pintades o començades a pintar. Per consegüent, de la intervenció del Sr. S.V. només es pot concloure que respecte el quartet de la planta baixa i els sostres, ja repassats, el guix estaria ben realitzat. Per tant, no es pot concloure, com pretén la recurrent, que de l'acta d'inspecció ocular resulti la bona realització del guix, sinó que s'acredita el contrari: s'ha hagut de repicar parets i repassar moltes estances. I aquesta conclusió es referma per la prova documental que s'acompanya amb la contesta a la demanda, per quant de la mateixa (foli 44) el propi Arquitecte Superior ja fa constar que s'ha de refer l'enguixat de la sotacoberta al no haver posat map i quan deposa com a testimoni (foli 117) referma aquesta asseveració i indica que el map no es va posar correctament o de forma insuficient i van existir diferents indrets on es va desprendre el guix. Per altra part, s'ha d'afegir que si bé pot ésser normal que una volta realitzada l'aplicació del guix, i abans de procedir a pintar, s'hagin de fer repassos, esdevé molt estrany que es facturí un import per l'obra de 719.962 Ptes i en concepte de repassos es superi la meitat d'aquesta facturació.

En definitiva, de la prova que es troba a les actuacions s'ha d'entendre provada per la part defenent que les deficiències del guix són imputables a la part agent i que, per consegüent, no s'ha de donar lloc a les seves pretensions dirigides al cobrament de les factures relatives al preu d'aquesta obra, pendents de pagament i repassos.

III.- En segon terme, quant a les factures que es reclamen per les obres de Coll d'Ordino i Prats de Canillo, ambdues, segons és de veure dels folis 30 i 34, en concepte de repassos fets en les esmentades obres, correspon a la part agent, com resulta de les regles de distribució de la

càrrega probatòria (Digest 2,22,3,2), l'acreditació de l'existència dels treballs realitzats en aquelles obres. Si s'analitza la prova s'extreu que els albarans relatius a les preteses obres no es troben signats, sense que el fet que en altres ocasions es paguin factures amb fonament en albarans no signats, pugui repercutir favorablement pel recurrent, tota vegada que en aquells casos s'accepta que l'albarà reflecteix la realitat de l'obra, mentre que en aquest cas no és així i, negada l'existència de la realització del guix en aquelles obres, correspon provar-ho a l'actora. I, en aquest mateix sentit, de la prova pericial econòmica, portada a terme pel Sr. T. (folis 127 i ss) es conclou que no es poden determinar els saldos deutors i creditors, a la vegada que s'acompanyen canvials sense acceptació i una de les factures coincideix amb el número atribuït a una altra. Si a aquestes consideracions s'afegeix que la part defenent aporta factures de l'agent i canvials que proven l'abonament de les mateixes respecte obres fetes a Ordino (folis 77 i ss). Per consegüent, s'ha d'entendre, amb la sentència d'instància, que no ha provat la part agent, essent càrrega probatòria que la incumbeix, l'existència dels treballs portats a terme en les obres d'Ordino i Canillo i, per tant, s'ha de confirmar també aquest extrem de la sentència d'instància.

IV.- En darrer terme, impugna la part recurrent l'estimació de la demanda reconvençional per un doble motiu. El primer, pel fet que com que no s'ha provat la defectuosa col·locació del guix, no procedeix estimar la demanda reconvençional. Com s'ha vist, mantinguda l'apreciació de la prova practicada per aquesta Sala s'ha de rebutjar aquest primer motiu d'impugnació. I, el segon, perquè, a criteri del recurrent, es tracta d'una factura confeccionada unilateralment i on no s'acredita la realitat dels treballs de repàs del guix. I aquest darrer motiu sí que s'ha d'acollir. En efecte, la factura presentada per la part defenent, com ja així ho posava de relleu la part agent en el seu escrit de conclusions a la instància, i ara en apel·lació, esdevé una factura realitzada per la pròpia part defenent i que no es sustenta en cap albarà. A aquesta consideració s'ha d'assenyalar que de la prova pericial econòmica s'extreu que és una factura, la lliurada per la part defenent, sense número, ni signatura ni albarans i que dels documents que es troben a les actuacions no es poden determinar els saldos deutors i/o creditors entre les parts. En definitiva, la part agent reconvençional no ha acreditat que els treballs que ara factura com a repassos els hagi efectuat ella ni el seu import i més si es té en compte que el propi Arquitecte Superior admet que van fer repassos de guix, però que no sap si la part agent en va fer, resultant de la prova practicada que els repassos es

van fer a la planta sotacoberta i altres estances i que, si bé no s'abonen atès que el motiu dels mateixos és la inadequada realització del guix, resta sense acreditar qui fou l'encarregat de repassar les parets i sostres on el guix estava indegudament aplicat i quin era el seu import. Aquesta prova corresponia a qui pretén cobrar aquests treballs de repàs, l'agent reconvencional, i pel que s'ha raonat, no es pot entendre acreditat amb la sola constància de la factura que obra a les actuacions. D'acord amb aquestes precisions s'escau revocar en part la sentència d'instància i no donar lloc a la demanda reconvencional de la defenent.

V.- L'èxit del recurs interposat, encara que sigui parcial, es tradueix en la no imposició de les costes processals d'aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR EN PART el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la mercantil ENGUIXATS UNIVERSALS, S.L. contra la sentència, de data 16-2-2004, i revocar en part la seva part dispositiva, en el sentit de declarar que s'escau rebutjar tant la demanda interposada per ENGUIXATS UNIVERSALS, S.L. contra CONSTRUCCIONS LA POSA, S.L. com la demanda reconvencional interposada per la mercantil CONSTRUCCIONS LA POSA, S.L. contra ENGUIXATS UNIVERSALS, S.L. , assumint cada part les costes processals derivades de la desestimació de la seva demanda. No s'escau efectuar imposició de les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-